

[Tinning]

noget bare for staten, for det ville være synd, hvis der slet ikke blev gjort noget.

I øvrigt talte Fremskridtspartiets ordfører om miljøvenlige chauffører. Jeg ved ikke helt, hvad det er for noget, men det er i hvert fald næppe nogle, vi har noget imod.

Konklusionen synes jeg må være, at vi nærmer os noget, der ligner et bredt flertal, for alle er enige i hensigten. Fru Dagmar Mørk Jensen synes, det kan blive lidt uhenigtsmæssigt over for kommunerne, finansministeren vil ikke afvise, at man kan finde en opgave eller en bil, hvor man ikke kan bruge den her foreslåede model, men disse hindringer skulle det være muligt at overvinde i begyndelsen af april, så jeg tror egentlig, vi kan se fremtiden i møde med fortrøstning også på dette område og regne med, vi finder ud af et eller andet, der kommer til at fungere, og det er jeg selvfølgelig glad for.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til miljø- og planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 129:

Forslag til folketingsbeslutning om regulering af de sociale pensioner.

Af Tinning (VS) m.fl.

(Fremsat 30/1 87).

Forslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Mimi Stilling Jakobsen):

Forslagsstillerne fra Venstresocialisterne ønsker fremsat et lovforslag, hvorefter de sociale pensioner skal reguleres på en sådan

måde, at den reale forbrugsmulighed ud over inflationen vokser med mindst 3,5 pct. om året. Reguleringen skal i givet fald ske på baggrund af pris- og lønudviklingen samt depotrenten for pensionskasser, kapitalpensionsordninger m.v.

Jeg synes nok, det indledningsvis er værd at bemærke, at det forslag, VS har fremsat, er et reguleringsforslag, og forslagsstillerne ved naturligvis, at pensionsområdet er et af de få områder, hvor den automatiske dyrtidsregulering faktisk er bevaret. Denne reguleringsmetode har i denne regerings levetid som bekendt medført, at de sociale pensioner er steget mere end priser og lønninger. Dette gælder vel at mærke, uanset om man ser på bruttoindkomst eller den disponible indkomst efter skat.

Som jeg nævnte i sidste uge under behandlingen af henholdsvis Socialdemokratiets og SFs beslutningsforslag om bl.a. regulering af pensionerne, er regeringen imidlertid indstillet på, at pensionerne skal forhøjes som følge af overenskomstfornyelserne på arbejdsmarkedet. Regeringen fremsætter derfor nu sit forslag herom.

Som det fremgår af dette forslag, skal reguleringen ske på baggrund af den forventede lønudvikling på arbejdsmarkedet og den tilsvarende udvikling i pensionerne. Pensionerne er ikke sakket agterud i forhold til lønningerne, tværtimod, og det er regeringens klare opfattelse, at de heller ikke skal det; regeringens forslag vil yderligere give sikkerhed herfor.

Jeg skal endnu en gang fremhæve, at det, vi skal tage stilling til, er et forslag om regulering. De gældende reguleringsregler sammenholdt med regeringens forslag om velstandsregulering er imidlertid fuldt tilstrækkelige til, at pensionerne kan følge med pris- og lønudviklingen. At VS herudover – for det er vel realiteten i forslaget – ønsker pensionerne forhøjet, er en anden snak. Et sådant ønske tror jeg vi er mange der har, men desværre må man vel nok sige, at der endnu ikke er det økonomiske grundlag til stede for et sådant forslag, hvis de økonomiske poster skal hænge sammen.

På denne baggrund finder jeg ikke, der er noget grundlag for at følge det foreliggende beslutningsforslag, og jeg skal derfor på regeringens vegne foreslå det forkastet.

Mette Groes (S):

Venstresocialisterne foreslår, at der sker en regulering af de sociale pensioner, således at den reale forbrugsmulighed vokser med 3,5 pct. årlig svarende til det sidste års vækst i bruttonationalproduktet, dog mindst lige så meget som formuetilvæksten i private pensionsordninger efter realrentebeskatningen.

Tankegangen i forslaget er fornuftig nok, men det forekommer os, at en varig sammenkædning med pensionsopsparingsordningens stigning ikke altid vil være sikker for pensionisterne, fordi andre mere overordnede omlægninger jo kunne indebære en større fordel, f.eks. udbetaling af diverse tillæg, afskaffelse af samspilsproblemerne, omlægning af skattereglerne osv.

Naturligvis bør pensionisternes forhold forbedres, og de sidste 71 kr. om måneden, de har fået, er bestemt ikke for meget, men før vi kaster os ud i en ny reguleringsmodel, synes jeg, det ville være rimeligt at få hele mosaikken til at falde på plads, og i den forbindelse skal jeg henvise til Socialdemokratiets forslag til pensionsreform.

Selvfølgelig vil vi gerne drøfte, om indholdet i dette forslag kan inkorporeres i de foreliggende forslag til ændring af pensionsudbetaling, men denne regulering kan ikke stå alene, mens andre forhold, der regulerer pensionerne langt stærkere end dette, endnu ikke er afklaret.

Helge Adam Møller (KF):

Nu har såvel ministeren som ordføreren for Socialdemokratiet fortalt, hvad beslutningsforslaget går ud på, og jeg vil derfor vende mig til bemærkningerne, som jo altid er spændende. Der står et sted i bemærkningerne, at formålet er at forhøje pensionisternes realindkomst, hvorefter forslagsstillerne lidt længere henne stiller følgende spørgsmål:

»Skulle det danske samfund ikke kunne tillade sig at forøge realindkomsten for en af de allerdårligst stillede grupper, pensionisterne . . . ?«

Dertil vil jeg sige, at det har man jo også gjort. Under den nuværende regering har de sociale pensioner i de sidste tre-fire år holdt trit med den lønstigning, som andre samfundsgrupper har haft – ja, de har ikke alene holdt trit, de har såmænd også overhalet

dem. Der er altså sket det, at pensionisterne har haft en reallønsfremgang, og derfor har man netop opfyldt det, som forslagsstillerne selv gør et par bemærkninger om. Hvorfor er dette så sket? Det er sket, bl.a. fordi man har bevaret den automatiske dyrtidsregulering på pensionsområdet.

Lad mig derfor slutte med at sige, at Det Konservative Folkeparti ønsker, at denne udvikling på pensionsområdet skal fortsætte. Det kan vi gøre dels med den velstandsregulering, som socialministeren lige har nævnt i sin tale, dels ved, at vi fortsat fører en økonomisk politik, der sikrer en lav inflation. Men overbudspolitik – og det mener vi at dette forslag er – kan vi ikke være med til, og vi afviser derfor VS' forslag.

(Kort bemærkning).

Tinning (VS):

Som forslagsstiller foretrækker jeg naturligvis at vente med at tage ordet, indtil hele ordførerrækken er nået igennem, sådan at vi ikke forlænger debatten unødigt, men jeg synes alligevel, der er grænser for, hvad man skal sidde og høre på.

Hr. Helge Adam Møller foregav at gengive bemærkningerne til forslaget, og det var da en utrolig grov facon, som jeg i øvrigt ikke synes er karakteristisk for hr. Helge Adam Møllers arbejde, men det behøver jeg jo ikke blande mig i.

Det, der står i bemærkningerne, er imidlertid følgende:

»Skulle det danske samfund ikke kunne tillade sig at forøge realindkomsten for en af de allerdårligst stillede grupper, pensionisterne, i samme takt som man finder det rimeligt, at de mere velstillede pensionsopsparere får forøget deres formuer ved arbejdsfri kapitalgevinster?«

Vi stiller altså ikke spørgsmål om, hvorvidt pensionisterne skal have forøget realindkomsten, et spørgsmål, hvorpå hr. Helge Adam Møller svarede, at det har de jo fået. Det er slet ikke det, der spørges om, og derfor er der ingen grund til at foregive, at vi har svaret her.

Det, vi spørger om, er, om vi ikke skulle have råd til at sikre en forbedring af realindkomsten for pensionisterne i samme takt som det, der gælder for de mere velstillede pensionsopsparere, altså dem, der har de private

[Tinning]

pensionsopsparingsordninger. Det er det, vi spørger om. Det kan godt være, det er det, hr. Helge Adam Møller svarer på, når han siger, dette her er overbudspolitik, men så synes jeg, det var meget uklart, for det var faktisk ikke det, hr. Helge Adam Møller sagde, vi spurgte om.

Hanne Severinsen (V):

I denne uge skal vi behandle VS' tilbud om, hvordan man kan regulere pensionerne. Det er interessant at se, for nu har snart alle oppositionspartierne givet deres bud på, hvordan vi skal regulere pensionerne. Så har man vel leveret det valgfæsk, man ønskede.

Jeg kan ikke se, der er nogen grund til at gøre noget særligt ud af dette forslag. Nu har man altså valgt realrenten at regulere efter, men man kunne lige så godt have taget alt muligt andet.

Jeg synes, det må være rimeligt at nævne, som regeringen også sagde i sidste uge, at pensionisterne har fået regulering i den forløbne periode. De vil i den kommende periode måske få knap så meget, som man har fået på arbejdsmarkedet, men så giver vi dem en velstandsregulering, som vi regner med er ca. 1,2 pct. Det synes jeg er en rimelig måde at regulere pensionerne på.

Carsten Andersen (SF):

Da vores ordfører i denne sag, fru Birthe Hansen, er forhindret i at være til stede, skal jeg på hendes vegne gøre følgende bemærkninger:

Socialistisk Folkeparti hilser dette forslag velkommen. Det er måske udtryk for en lidt utraditionel måde at tænke på, men det kaster også pludselig lys over, hvordan vores pensionssystem udvikler sig. Forslaget vil i alle tilfælde kunne være med til at sikre, at den svage gruppe, som bliver tilbage, når vi efterhånden får arbejdsmarkedsreguleret hele pensionsordningssystemet, følger med. For et af de problemer, der vil opstå, når arbejdsmarkedspensionerne bliver det fremherskende, er, at vi får et A-hold og et B-hold, hvor B-holdet er dem, der ikke når at få optjent en ordentlig pension.

Grunden til, at SF i princippet er imod arbejdsmarkedspensionerne, er, at de skaber store grupper af tabere på området. Det er i forhold til dem, vi må betragte dette som et

kompromisforslag over for den gruppe, som er mest sårbar, og som altid hænger bagefter, når der skal reguleres, og når de skal følge med prisudviklingen, fordi de ikke har den »buffer« i økonomien, som folk på arbejdsmarkedet i al almindelighed har; pensionsgruppens forbrugsmuligheder indskrænkes nemlig meget hurtigt af prisstigninger.

Det er da glædeligt at høre fra socialministeren, at pensionerne nu vil blive reguleret på grund af overenskomstresultaterne, men nu må vi først se, hvad det betyder.

Det er rigtigt, som socialministeren siger, at pensionerne ikke er sakket agterud i forhold til lønningerne, men de er sakket agterud i forhold til f.eks. prisen på kartofler, og det, der er det mest interessante for en pensionist, er, hvad petroleumen til at varme lejligheden op med koster, og hvad kartoflerne koster.

Vi er enige med VS i intentionen, nemlig at mindske de private pensionsopsparingsordningers særfordele, men de private pensionsopsparingsordninger er jo også efter Socialdemokratiets pensionsforslag noget, der skal brede sig til alle på arbejdsmarkedet, således at de, der ikke er på arbejdsmarkedet, som jeg tidligere var inde på, bliver taberne i denne sammenhæng.

Jeg vil gerne pege på nogle enkelte tekniske problemer i forslaget; bl.a. siges det, at bonusrenten inden for Pensionsforsikringsanstalten, PFA, og de øvrige pensionskasser er 11,55 pct. Det skyldes imidlertid, at de har købt papirer på et særlig gunstigt tidspunkt; havde de købt papirerne på et andet tidspunkt, ville renten have været mindre, og derfor kan det tal ikke rigtig bruges til noget.

Hvad angår statistikken, mener vi ikke, den er mangelfuld; den er såmænd stærk nok og kan godt bruges, men der er nogle tekniske spørgsmål, som der skal ses på under udvalgsarbejdet.

Aase Olesen (RV):

Det Radikale Venstre kan ikke tilslutte sig det forslag, VS har fremsat om regulering af de sociale pensioner. Vi har ment, at det også under den stramme indkomstpolitik, der har været ført, var væsentligt at bevare dyrtidsreguleringen for de sociale pensioner; den hindrede vi som bekendt regeringen i at fjerne i 1982, og nu er det åbenbart accepte-

[Aase Olesen]

ret af alle, at pristalsreguleringen skal fastholdes. Den vil i den kommende overenskomstperiode give et milliardbeløb ekstra til pensionisterne, og dertil kommer som allerede nævnt her i debatten, at man har indført en om end beskeden, så dog mærkbar velstandsregulering for de pensionister, som ikke har den anden indtægt.

Udgangspunktet for VS' forslag er, at de private pensionsopsparende skulle være voldsomt meget bedre stillet end folkepensionisterne. Det er imidlertid en sandhed med mange modifikationer, for det er temmelig tilfældigt, om man har en privat pension, som det er fordelagtigt at have, eller om man har en pension, som i virkeligheden giver én et ringere resultat end folkepensionen.

Det afhænger af to ting, nemlig om man har valgt en pensionsform, som betyder, at man får et rimeligt resultat, og om man ramler ind i samspilsproblemer. Man kan nemlig opstille eksempler på, at mennesker, der egentlig har sparet lige meget op, bliver ganske forskelligt stillet, fordi deres private pension er indrettet forskelligt.

Dertil kommer, at forslaget bygger på, at der vil ske en realforbrugsmulighedsudvikling, og man siger, at den skal være på mindst 3,5 pct. ud fra en betragtning om, at det får man så altid.

Sådan er det desværre heller ikke, idet realrentebeskatningen i dag tager betydelig mere, i hvert fald i visse tilfælde. Det har hele tiden været Det Radikale Venstres synspunkt, at man bør indrette pensionerne og realrentebeskatningen af dem på en sådan måde, at det kan betale sig at spare op, uanset om inflationen er stor eller lille. Der bør være en lav, men rimelig forrentning, ellers svier det til samfundet selv, for så kan man ikke forvente, at folk vil spare op til private pensionsordninger.

Når man overhovedet er inde i den overvejelse, må man nok sige, at VS' udgangspunkt i virkeligheden er uendelig skrøbeligt og meget uklart. Det fremgår ikke – men det kan vi måske se på i udvalget – hvad man forestiller sig dette her skal føre til. Under alle omstændigheder må det være udgangspunkt for enhver diskussion om pensioner, at pensionernes samlede størrelse ikke kan løbe fuldstændig foran den produktion, der til enhver tid er i samfundet. I øvrigt kan man

diskutere, om fordelingen er rigtig eller forkert.

For Det Radikale Venstre er det afgørende, at diskussioner om pensionspolitik, herunder altså også regulering, begynder med en sikring af folkepensionens grundbeløb, som ikke skal indtægtsreguleres, og deraf følger, at det kun kan blive et beskædet beløb, når vi vil fastholde, at det skal være et beløb til alle. Derudover kan man diskutere, hvilke tillæg der skal være, og hvilke samspilsproblemer man vil acceptere eller ikke acceptere. Men den reguleringsmekanisme, man foreslår her, er efter vores mening aldeles urealistisk.

Pia Kjærsgaard (FP):

Jeg vil ikke ligefrem sige, at det er den måde, Fremskridtspartiet mener man skal løse pensionisternes økonomiske problemer på – det kommer nok heller ikke helt bag på VS. Men alligevel vil vi faktisk give forslaget vores tilslutning, for vi kan godt se, at det betyder en forbedring.

Jeg synes ikke, den regulering, der nu finder sted på pensionsområdet, er noget at prale med, og som nogle af de borgerlige ordførere har gjort. Som det nok er alle bekendt, har Fremskridtspartiet tit og ofte foreslået en meget bedre folkepension end den, der kommer til udbetaling for tiden.

Jeg vil heller ikke undlade at sige tak til VS, fordi de citerer skatteministerens meget formynderiske svar til mig på et spørgsmål, men jeg vil af hensyn til de grønne hæfter gerne gøre opmærksom på, at der står, at »formålet med at gennemføre realrenteafgiftsloven var at sikre, at pensionerne ikke blev så store, at fremtidens pensionister fik krav på en urimelig stor del af det forbrug, der er plads til i samfundsøkonomien.«

Det kan man da kalde kontrol og barnepigementalitet, så det basker, og jeg føler også trang til at sige, at Fremskridtspartiet naturligvis ikke er tilhænger af den realrenteafgift, som regeringspartierne jo altså selv har indført, men som man nu har så travlt med at få afviklet igen; det sidste kunne man få mistanke om skyldes, at vi nærmer os et valg.

Men som sagt giver Fremskridtspartiet sin tilslutning til det foreliggende forslag, fordi det trods alt, som der står i bemærkningerne,

[Pia Kjærsgaard]

giver en forbedring af pensionisternes real-løn, og det kan vi ikke sætte os imod.

Tinning (VS):

Det bliver nok ikke muligt at få dette her igennem med et solidt flertal, men der var da tilslutning fra Socialistisk Folkeparti og fra Fremskridtspartiet, og det vil jeg selvfølgelig gerne indlede med at sige tak for.

Dernæst vil jeg gerne gøre lidt ud af at forklare, hvad meningen med forslaget er. Jeg tror, det var fru Aase Olesen, der spurgte, hvad dette her skal føre til, underforstået: hvad forslagsstillerne egentlig forestiller sig. Jeg vil gerne forsøge at give en besvarelse af dette spørgsmål og begynde med begyndelsen.

Vort udgangspunkt i den omfattende pensionsdiskussion er for det første, at hver generation må forsørge sine pensionister, og for det andet, at pensionen, hvad enten den udbetales på grund af alder eller på grund af uarbejdsdygtighed, er et fælles anliggende for hele samfundet.

Når dette er sagt, må vi selvfølgelig spørge os selv, hvordan det skal finansieres, hvis det skal være et fælles anliggende. Der siger vi, at der selvfølgelig ikke er andre muligheder, end at de økonomisk bedst stillede giver afkald, altså at dette her selvfølgelig drejer sig om omfordelingspolitik. Det er det første udgangspunkt.

Det næste udgangspunkt er, at der med det nuværende pensionssystem groft sagt findes to grupper, nemlig de pensionister, der ikke har meget andet at leve af end selve pensionen, og så dem, der har forskellige privatpensionsordninger oveni.

Jeg vil gerne med det samme sige til fru Aase Olesen, at dette her ikke er et forsøg på at benægte, at der kan opstilles eksempler, som viser, at det ikke entydigt er en fordel at have privatpensionsordninger, for der kan, som systemet ser ud i dag, stilles eksempler op på næsten hvad som helst. Men som hovedregel mener jeg vi må kunne blive enige om, at det er sådan, at der er en gruppe, som stort set kun kan leve af deres pension, og en anden gruppe, der desuden lever af forskellige former for private pensionsordninger.

Det, der har givet anledning til den megen diskussion om pensionerne, er, at der er en meget stor social ulighed mellem de to grup-

per af pensionister under hastig udvikling. Vi kommer meget nemt til at stå med nogle pensionister, som får mere til reelt forbrug, fordi de får udbetaling fra en privat pensionsordning, og en anden gruppe, som ikke får det. Denne modsætning mellem de to store grupper er noget, vi alle sammen er enige om er på vej, og så har vi bare valgt at tackle det på forskellig måde. Det er det andet udgangspunkt.

Det er også et udgangspunkt, som fru Aase Olesen var inde på, at penge jo ikke vokser på træerne. Skal vi diskutere, hvad samfundet samlet skal bruge på pensioner, må vi selvfølgelig se på, hvad dette samfund producerer. Det er klart, at vi ikke bare kan slynge alle mulige tal og forhåbninger ud i luften; det er jeg helt enig i. Vi må selvfølgelig se på, hvad dette samfund producerer, og hvad de samlede forbrugsmuligheder dermed er. Det er klart. Alt andet er ... nej, det vil jeg slet ikke sige.

Nået så vidt handler dette forslag, som andre også har sagt, egentlig meget enkelt om, at de sociale pensioner skal reguleres sådan, at den reelle forbrugsmulighed – og det er klart, at vi taler om reel forbrugsmulighed, altså hvad pensionisten kan bruge, hvad han får i hånden, og ikke de tal, der måtte være på forskellige stykker papir – reelt vokser med mindst 3½ pct. om året, dog mindst i samme takt som formueilvæksten i private pensionsopsporingsordninger.

Det er ikke – jeg tror, det var fru Hanne Severinsen, der sagde det – en tilfældighed, når vi er faldet over realrentebeskatningsprocenten. Det er overhovedet ikke en tilfældighed. Det fremgår også af bemærkningerne til forslaget, hvor fru Pia Kjærsgaard allerede har takket for, at vi har citeret af ministerens besvarelse til fru Pia Kjærsgaard. Det vil jeg godt sige »selv tak« til og i øvrigt citere lidt mere. Det, ministeren sagde om realrentebeskatning, var:

»Formålet med at gennemføre loven var at sikre, at pensionerne ikke blev så store, at fremtidens pensionister fik krav på en urimelig stor del af det forbrug, der er plads til i samfundsøkonomien.«

Sagt på en anden måde: vi skal ikke love dem guld og grønne skove, hvis det viser sig, at der alligevel ikke rigtig er råd til den tid. Ministeren fortsatte i svaret:

[Tinning]

»Pensionsopsparerne skulle have mulighed for at opnå en rimelig pensionsdækning i forhold til indbetalt pensionsbidrag.«

Ministeren fortsætter om selve afgiftssatsen:

»Denne fastsættes under hensyn til den værdiforringelse, de opsparede midler er udsat for på grund af inflationen, idet der samtidig for pensionsopsparingen i samfundet som helhed gives mulighed for en realforrentning på 3½ pct. efter afgift.«

Det var det, fru Aase Olesen talte om. Der skal være et eller andet, som ligger over nul, som gør, at det kan betale sig for de folk at spare op. Om det skal være det ene eller det andet, kan man diskutere, men der skal være noget over, og det var så 3½ pct., skatteministeren landede på.

Skatteministeren har sagt, andre har tilsluttet sig det: en reel forrentning på 3½ pct. er rimeligt for dem, der rammes af realrente-beskatning, eller dem, der er omfattet af realrente-beskatningen.

Så siger vi: jamen er det rimeligt, at de, der modtager sociale pensioner, også får en realvækst i forbrugsmuligheder på 3½ pct.? Så simpelt er spørgsmålet egentlig. Når skatteministeren og med ham et flertal i Folketinget siger, at det er helt i orden, at de, der har private pensionsopsparringsordninger, får en realforrentning på 3½ pct., så spørger vi: jamen er det så helt i orden, at modtagere af social pension får en tilsvarende? Det er i al sin enkelhed det, vi beder Folketinget tage stilling til i dag.

Jeg forstod på fru Mette Groes, at det ville hun helst ikke svare på, for man kunne tænke sig så mange andre måder at forbedre pensionerne på. I øvrigt havde Socialdemokratiet fremsat et forslag, og hvis man kun vedtog det her og sådan noget, så fik man ikke hele mosaikken på plads, så det ville ikke være til at have med at gøre.

Jeg synes, det er for tyndt. Jeg forstår godt, at fru Mette Groes og dermed Socialdemokratiet måske ikke har det godt med det her forslag, fordi spørgsmålet om de private pensionsordninger og deres skæbne selvfølgelig griber meget alvorligt ind i en lang række arbejdsmarkedsforhold, en lang række forhold for fagbevægelsens medlemmer og dermed en lang række forhold for en række af de mennesker, som er en del af og er med i den socialdemokratiske bevægelse.

Klart nok, men så sig det dog, fru Mette Groes, i stedet for at sige, at nu skal vi passe på, at vi ikke får lagt en del af mosaikken uden at få det hele med, bortset fra at vi selvfølgelig i bemærkningerne har taget højde for en sådan indvending, men det er lige meget.

Nu skal jeg lige se, om der var mere at sige. Jo, fru Aase Olesen sagde, at det her er aldeles urealistisk. Jeg tror, at man skal – det må fru Aase Olesen egentlig gerne uddybe – opholde sig et øjeblik ved, hvad forudsætningerne for sådan noget er. Jeg ved ikke, hvorfor fru Aase Olesen mener, det er så aldeles urealistisk at indføre sådan en reguleringsmekanisme.

Vi er ikke indstillet på, at vi bare råber på reguleringer på 5, 10, 15 og 20 pct. og afviser enhver diskussion om, hvordan det finansieres. Det er faktisk sådan, at det, vi taler for, det, vi arbejder for med det her forslag, er en, hvad skal vi sige, omlægning eller drejning af pensionssystemet, som betyder, at vi i højere grad sikrer den fælles finansiering af de folk, der skal leve af socialpension, selvfølgelig fordi det er vores udgangspunkt, at sådan burde man egentlig ordne det hele.

Vi har det sådan med de private pensionsordninger, at de slet ikke burde være der, bl.a. fordi de private pensionsopsparringsordninger lever på skattefordele, som finansieres af nogle andre, typisk dem, som ikke selv har råd til dem. De er altså med til at udbygge den ulighed mellem de to grupper, jeg talte om, nemlig mellem dem, der har private pensionsordninger, og dem, der ikke har det.

Jeg synes, fru Aase Olesen skulle forklare mig lidt nærmere, hvad det er, der er så aldeles urealistisk ved det her forslag. Jeg opfatter det ikke selv som et, hvad skal vi sige, traditionelt venstrefløjsparadeforslag, der bare handler om at råbe på forbedringer, men faktisk som anderledes konkret og velgennemtænkt, om man vil.

Til sidst endnu en gang tak til ordføreren for Fremskridtspartiet og ordføreren for Socialistisk Folkeparti.

Mette Groes (S):

Først vil jeg godt sige til fru Hanne Severinsen, at det undrer mig lidt, at vores reguleringsforslag skulle være i så høj grad valgfæsk, mens fru Hanne Severinsen sikkert

[Mette Groes]

ikke mener, at alle de gode ideer, socialministeren har trukket ud af ærmet på det sidste, skulle have noget som helst med den sag at gøre, at der måske snart bliver valg.

Til hr. Carsten Andersen vil jeg godt sige, at det med, at vores pensionsreformforslag skulle være noget af det samme som en privat pensionsordning, er der ikke tale om. Vi opbygger en fond ved hjælp af lønarbejderbidrag og arbejdsgiverbidrag, og ud af denne fond udbetaler vi en arbejdsmarkedspension.

Jeg vil godt sige til hr. Tinning, at vi vel nok er det parti, der har de færreste problemer med hensyn til private pensionsopsparingsordninger. Det var nu ikke så meget det, jeg tænkte på. Det, jeg tænkte på, var, at det vil være mere logisk, at man først afskaffer samspilsproblemerne og derefter får en ordentlig skatteordning og så får elementerne i en pensionsreform bragt på plads. Så kan man se, hvordan den bliver reguleret den anden vej rundt. Det synes jeg ikke er særlig hensigtsmæssigt, også fordi der er andre styringsmuligheder end at binde sig til en tilfældig privat pensionsordning, som måske ville være bedre.

Aase Olesen (RV):

Jeg tager forslaget, som VS har fremsat her, på ordet, når man skriver, at det drejer sig om folkepensionens grundbeløb, og så går jeg ud fra, at VS er enige med Det Radikale Venstre i, at folkepensionens grundbeløb ikke skal være indtægtsreguleret. Det vil jeg sige, at den forbedring, som man foreslår pensionerne skal have – vi kan kalde det en velstandsregulering, som ligger ud over dyrtidsreguleringen – skal være på 3,5 pct. hvert år.

Det er altså alle, der skal have det, også dem, der har private pensioner. De skal have det oveni. Det bliver, så vidt jeg kan se, nogle voldsomme beløb, når vi ser de kommente overenskomster. Når man skeler til, hvordan det er gået på arbejdsmarkedet, både det private og det offentlige, bliver der ud over dyrtidsreguleringen ikke mere end et efterslæb på de 1,2 pct., som man regulerer med.

Det er det ene, og det er derfor, jeg siger, at jeg synes, det er urealistisk.

Det andet, hr. Tinning siger vi skal tage stilling til, er, om 3,5 pct. er rimeligt. Når man tillader en vækst i de private pensioner,

så må det også være rimeligt, at man gør det i de offentlige.

Jamen jeg tror da, at hr. Tinning har glemt, at det, det handler om, er at sikre en forrentning af nogle penge, man har sat væk, som man har undladt at bruge. De mennesker, der ikke sparer op til deres alderdom, har ikke noget at forrente, og det er dér, forskellen ligger.

Men jeg forstår, at VS simpelt hen går ud fra, at der ikke skal være noget, der hedder private pensioner, og derved adskiller VS sig altså fra Det Radikale Venstre. Vi har lige aftalt en skattereform, som i allerhøjeste grad favoriserer den private pensionsopsparing, og vi mener som sagt, at grundlaget for, at det kan ske uantastet, er, at man fastholder folkepensionens grundbeløb.

Tinning (VS):

Nej, fru Aase Olesen, vi har ikke glemt, at når man har en privat pensionsopsparingsordning, så går det ud på, at der er nogle penge, man ikke bruger, men som man derimod sparer op, og når man ikke har sådan én, lægger man ikke nogle penge til side og sparer op. Det har vi ikke glemt, for vi ved godt, at det hænger sådan sammen.

Det, vi spørger om, er ikke lige præcis de 3,5 pct. Dem har vi selvfølgelig valgt, fordi det er dem, man har brugt ved realrentebeskatning, og det er derfor, vi bruger svaret fra skatteministeren til fru Pia Kjærsgaard. Vi siger, at vi ved godt, at det er en formue-tilvækst. Vi ved også godt, at der selvfølgelig sker en eller anden form for beskatning, når de penge engang bliver udbetalt til forbrug.

Med hensyn til den formue-tilvækst siger man altså, at det er i orden med en realtilvækst på 3,5 pct. Så spørger vi: jamen hvis der skal være en realtilvækst på 3,5 pct., hvad er så det rimelige argument for, at de, der kun har de sociale pensioner, de, der har betalt deres skat, de, der endda har måttet betale skat for på den måde indirekte at finansiere de skattefordele, som tilfalder de private pensionsopsparingsordninger, ikke skal have 3,5 pct. i realforbrugsmulighed? Det er det, der er spørgsmålet.

Jeg ved godt, at Det Radikale Venstre er med i et skatteforlig, og jeg havde selvfølgelig heller ikke ventet, at fru Aase Olesen eller andre fra Det Radikale Venstre ville stille sig

[Tinning]

op og sige: nu tilslutter vi os det her i stedet. Det var det ene.

Det andet er de private pensionsopsparringsordninger. Jamen vi kunne have skrevet det i bemærkningerne. Det skulle vi måske have gjort, for det havde lettet overskueligheden. VS har fremsat et forslag i denne samling, som er en genfremsættelse af en genfremsættelse, så vidt jeg husker. Det er et meget gammelt pensionsforslag fra VS om de private pensionsopsparringsordninger, som kort fortalt går ud på, at sådan nogle må folk godt have. Der skal bare ikke være tilknyttet skattefordele til dem, og så ved vi godt, at de ikke rigtig har dem.

Vi har også – det ved fru Aase Olesen selvfølgelig også – vores forestillinger om, hvordan vi sikrer den nødvendige offentlige opsparring i stedet for den private, som vi er helt med på at diskutere.

Vi har altså for længst fremlagt, hvad vi mener om de private pensionsopsparringsordninger, så der skulle heller ikke være noget nyt i det.

Fru Aase Olesen har selvfølgelig ret i, at når vi taler om reguleringen, så gælder det alle. Jamen det er rigtigt, det gør det da. Men samtidig skal det selvfølgelig ses i sammenhæng med holdningen til de private pensionsopsparringsordninger, som vi foreslår bliver afviklet på den måde, at de får lov til at eksistere uden tilknyttede skattefordele. Det er det, der ligger i det.

Til fru Mette Groes skal jeg bare sige, at jeg tror ikke, at jeg helt har forstået endnu, hvorfor det skulle være så hensigtsmæssigt først at afskaffe samspilsproblemerne – det er vi jo delvis i gang med – og så få lavet noget på skatteområdet og så til sidst få lavet noget ved pensionssystemet. Jeg synes ikke, der er nogen grund til at traske videre i den diskussion, al den stund jeg nok må konkludere, at der herinde er et flertal, der mener, at de i forvejen relativt godt stillede blandt pensionisterne, nemlig dem med private pensionsordninger, selvfølgelig skal have en realformuetilvækst på 3½ pct. om året, og de, der kun har den sociale pension at leve af, skal ikke have det. Det beklager vi bare.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 133:

Forslag til folketingsbeslutning om distriktspsykiatri.

Af Tinning (VS) m.fl.
(Fremsat 10/2 87).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Indenrigsministeren (Enggaard):

Lad mig sige med det samme, at regeringen ikke kan støtte det forslag til folketingsbeslutning, VS her har fremsat. Jeg tvivler ikke om, at der ligger gode intentioner bag forslaget, og at forslagsstillerne ud fra idealistiske motiver ønsker at gøre deres for at fremme opbygningen af en distriktspsykiatrisk service i Danmark, men jeg er uenig i det valg af midler, forslaget er baseret på.

Jeg mener således, at der er tale om et alt for radikalt brud med den hidtidige linie, der er lagt for opbygningen af et tidssvarende psykiatrisk sygehusvæsen her i landet. Jeg tænker her bl.a. på, at man ønsker, at Folketinget skal gå ind i en særdeles detailpræget styring af kommunernes dispositioner. Det ville være ensbetydende med at sætte amtsrådenes selvstændige beslutningskompetence ud af spillet og således stride fuldstændig mod de principper, sygehus- og sundhedslovgivningen hviler på.

Ser vi så på selve indholdet af forslaget, ser vi, at det indebærer intet mindre end en fuldstændig nedlæggelse af de eksisterende sygehuse og sygehusafdelinger over en meget kort årrække, sideløbende med at der skal opbygges en række nye institutionstyper, så